

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

Números atrasats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20 botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

LA EXPOSICIÓ DE PARÍS.

Los diplomátichas ne fugen
confosos y enlluernats;

pero en cambi hi van los pobles...
¡Visca la fraternitat!

D. MANUEL ANGELÓN.

o partit republicà històrich de Barcelona que tantas y tant dolorosas perdues vé sufrint de un quant temps ensa, plora avuy la mort de un home eminent, honrat, intelligent, plé de nobles aspiracions y adornat de tant belles qualitats de desinterés, abnegació y patriotisme, que la desaparició de Angelón deixa en les filas del partit un buyt irreparable.

Qui no l'ha conegit, qui no l'ha admirat, á Barcelona, á Catalunya entera?

Era Angelón un literat ilustre, segund, correcte que havia abordat ab èxit la novel·la, 'l teatre y l periodisme: que havia dirigit ab gran intel·ligència importantíssimas publicacions que havia contribuït com lo primer á la cultura intelectual del nostre poble.

Era també un advocat de mérit, defensor constant de causes honorades y dignas, y un financier actiu, laborios, incansable, quel nom va unit á empreses de molt vol realisadas en benefici dels interessos del país.

Era un home excelent, de un tracte distingit, de un caràcter bondados, volgut y estimat de totes quantas persones lo coneixan.

Quàntas y quànftas facultats atesorava, y quin equilibri en elles!

No sols escribia com á gran literat y calculava com á home d'empresa, sinó que també posseïa'l dò de la eloquència, fent gala fins en sas improvisacions, de una gran correcció de llenguatge y de una gran potència de persuació. Impossible escoltar á Angelón sense sentirse dominat, avassallat per aquell accent franch y simpàtic, per aquella veu sempre al servey de las bonas causas.

Dintre de la política hauria pogut escalar altas posicions, però no era ambiciós y ni un sol càrrec oficial desempenyá en sa vida pública. En canvi pél servey del partit no sabia dir què nò á la sollicitud de sos corregionalistes, y malalt y tot desempenyava 'ls que se li conferian ab exemplar interés. Aceptava 'l trball y fugia de la glòria, y dels beneficis.

Una llarga y cruel malaltia que no li arrancá mayun crit de dolor, probá son temple acerat. La mort possá si á sos sufriments, y al contemplarlo, per darrera vegada en lo Cementiri del Sud oest, ahont l'acompanyá una distingida y numerosa concurrencia, pagantli 'l darrer tribut, veieren sas faccions tranquilas de home just, que s'abandonà resignat á la mort, deixant darrera seu molts ulls que 'l ploran y molts cors que celebren sas virtuts cívicas, y que no poden olvidar sos serveys y sos exemples.

La casa López ha perdut ab Angelón lo primer escriptor que li doná vida: la CAMPANA DE GRACIA un amich carinyós; lo partit republicà de Catalunya una gran figura.

En tots tres conceptes unsim nostre dol al de sa desolada família.

LA REDACCIÓ.

CRÓNICA.

CONSPIRACIÓNS.

O m' refereixo à n' en Ruiz Zorrilla que permaneix à París tranquil y sossegat contemplant las maravillas acumulades en la Exposició universal.

Al parlar de conspiracions vull indicar las que s' efectuan à Madrid, entre 'ls fusionistas, com si diguéssem, à las barbas de D. Práxedes.

La cosa va seria.

Los homes de la fusió comensan à estar cansats, los uns de menjar, los demés de veure com los altres menjan. Y 'ls capitossos de la conjura se cridan à part, se reuneixen secretament, s' enrahanan à l' orella, van pels recòns del Congrés mitj embossats, y quan se topan se fan l' ullot y quan veuen à n' en Sagasta sonruien per dessota de la capa.

¿Qué passa?

No hi ha que trencarse molt lo cap per veureho, y 's necessita roncar molt fort com ronca sempre D. Práxedes, per no comprender que li están segant l' herba sota 'ls peus. Lo dia menos pensat se 'n anirà un cerclel y las dolas de la bota fusionista caurán cada una pèl seu costat.

Las unes à la dreta; las altres à la esquerra.

Los elements que s' inclinan à las solucions reaccionaries, ab los conservadors; los elements que s' decantan à las solucions avansadas, ab los democràtiques.

En los actuals moments sols una resolució ferma y decidida podria conjurar los perills que s' presentan, y Sagasta s' mostra més fluix, més apàtic, més inconsistant que mai. Podria salvarse imposant grans economias, adoptant una política econòmica reparadora dels immensos desastres que sufreix lo país y 'ns trobem que tots los càlculs del ministre de Hisenda s' estrellan davant del caciquisme, que no permet lo menor sacrifici y desitja que continui 'l despillatge en totas las comarcas, en totas las poblacions d' Espanya, ahont lo caciquisme impera, qu' es per tot arreu.

Li quedaria encare un altre medi y seria alsar per damunt de tot lo programa de las reformas democràtiques, compendiadas en lo projecte de sufragi universal, y succeix que 'l sufragi universal, à despit de las promesas fetas, no s' discuteix y va aplassantse de dia en dia, ab una excusa ó altra.

Los conservadors cridan y D. Práxedes se desfà per calmarlos. Cridan los democràtiques y 'ls enganya.

Francamente, això ja no pot continuar: ó ab la reacció ó ab la llibertat. La malaltia es massa aguda y no s' cura ab panys calents.

De què s' refiarà en Sagasta pera sortir de un compromis tan apremiant?

De lo que s' ha refiat sempre: de la sort, del acàs, de la fortuna... en fi, de sa bona estrella.

Pero, desde ara li dihem y no ho perdi de vista: ab la seva bona estrella hi ha jugat massa, y 'ls que no tenen més esperansa que la seva bona estrella, arriba un moment que moren estrellats.

CAMPANYA RELIGIOSA.

Molt m' ha xocat un dels acorts del Congrés catòlic de Madrid, encaminat à estableir en totas las diòcessis una junta de lletrats disposta à procedir criminalment contra 'ls atacs que certas publicacions dirigeixen à las personas religiosas.

Enhorabona que s' crehin aquestas juntas.

Pero ans que tot precisa tenir en compte una cosa, y es averiguar previament si 'ls actes de las personas religiosas atacades son dignes ó no son dignes de censura.

Perque corra per aquest mon cada capellà que 'l que menos se figura que la sotana es un escut que 'l preserva de las responsabilitats consignadas en lo Còdich penal y hasta en lo Còdich de las bonas costums. Hi ha sacerdot que no puja à la trona sinó per mossegar à tort y à dret à personas è institucions tan respectables com puguen serho las personas y las institucions religiosas. N' hi ha que portan una vida tan especial, que son l' escàndol dels pobles als quals haurian d' edificar ab una conducta prudent y honesta. N' hi ha, en fi, que converteixen son sagrat ministeri en una explotació inqua exercida à expensas de las conciencias timoratas.

Desitjan los Congressistas catòlics que totas aquelles transgressions quedin impunes, y es per això que amenaçan à la prempsa ab la constitució de las Juntas de lletrats catòlics, encarregats de perseguir als periodistas que ataquen y censurin tals escàndols?

En aquest cas no se sortirán ab la seva.

Perque davant de las Juntas de lletrats se formaran per tot arreu Juntas de personas honradas, ab l' idea de perseguir tots los abusos del clero... Y allà veurem qui correrà més: los homes de sotana ó 'ls homes de pantalons.

UNA PELEGRINACIÓ.

Los pelegrins que han anat à Montserrat, com cada any, en l' època primaveral, quan l' herba fresca està dient: —¡Menjeume! lo qu' es aquesta vegada, no han sapigut amagar las unglas, y han dit clarament lo que volen, lo que pretenen, lo que desitjan, lo que anisan.

Los pelegrins, poch refials de que las seves oracions y pregarias poguessen arribar al cel, duyan com à joquin un canonet d' artilleria per fer salvases. Y salva, salva ve!... ¡Cóm s' enardia 'l cor de llop de aquellas ovellas, que de tals no tenen més que la pell, al estrépit de las canonadas retrorant per las concavitas de la montanya y al olor excitant de la pòlvora!

Una pelegrinació ab accompanyament de canonadas era lo que 'ns faltava veure.

Això se comprehen que s' enarbolessin, fins al extrém de cridar à tot estrop: «*Viva el Papa rey!*...» y fins «*Viva la Inquisición!*...» y altres animalades pèl istil que sols se comprehen en un moment de borratxera... espiritual.

No es possible oposarse à las pelegrinacions, que son actes lícits dintre de un sistema liberal, y molt menos quan los mateixos pelegrins s' encarregan de galejar, de tal manera que per tot arréu ahont passan sembla que vajan diuent:

—¡Mirin, senyors, mirin que 'n som d' estúpits!

P. K.

QUEST any, per saldar los pressupostos lo govern pensa vendres los boscos del Estat, las minas de Sal de Torrevieja y las de carbó de Asturias.

De lo qual resulta que 'l govern s' ho va venent tot per viure al dia.

Fins que no li quedí res.

Y llavors se vendrà las taules y cadiras de las oficinas.

Ben mirat, per lo que serveixen...

L' emperador de Alemania visitarà la Exposició de Paris, de rigorós incògnit.

Bò es que s' vaja à convences personalment dels grans progressos de un poble lliure, als vint anys de una catàstrofe que li costà la pèrdua de la Alsacia y la Lorena.

Los arbres fins espurgats
posan una gran usfana
quan corre per lo seu tronch
la sava republicana.

Al Congrés se ha nombrat una comissió per dictaminar sobre 'l projecte de lley contra 'ls litigants de mala fé.

Si à Espanya hi hagués justicia, la primera persona que sufriria las conseqüencies de aquesta lley seria en Sagasta.

En lo plet del sufragi universal, al menos, no hi ha mala té comparable ab la d' ell.

En la Exposició de Paris, la secció de Espanya es la més atrassada de totes.

Es de advertir que tot lo referent à la Exposició ha corregut a càrrec del Comité de Madrid.

Que com es natural, ha comensat per exposar una mostra de un determinat producte nacional en lo qual ningú 'ns pot fer la competència.

Una mostra... de la dessidía espanyola.

Una numerosa comissió de la colonia italiana resident à Barcelona, dilluns visita al cònsul francés, entregantli un mensatge de felicitació al president de la República, Mr. Carnot.

Bè pels italians!

A despit de las cábals de una diplomacia desalmada ingrata, los pobles, encare que pàrlin distint idioma s' entenen perfectament.

No està lluny lo dia de la fraternitat republicana entre totes las nacions de la terra.

Una de las proposicions del Congrés catòlic diu això:

«Tots los catòlics deuen usar del dret escrit, per restablir la llibertat é independencia de la Iglesia y de manar als poders públics en nom de la opinió dels pobles catòlics, que ajudin en cas necessari, per medi de las armas, al restabliment del poder temporal.»

«Per medi de las armas!.. Com si las oracions ja no tinguessen cap virtut, ni la menor eficacia.

Y 's diuhen adoradors de Jesucrist!.. De aquell màrtir resignat, que conquistava las conciencias ab la humilitat y la resignació!..

Hipòcritas!.. Si ells se trobessin camí del Calvari ab

la creu al coll, emplearian aquella creu com arma contundent contra 'ls seus butxins.

Y blassonarian de imitadors de Jesucrist.

¡Quinas grans festas s' han celebrat à Fransa ab motiu del primer centenari de la reunio dels Estats generals! Festas indescriptibles, à las quals s' ha associat lo poble francès en massa.

L' apoteosis triple de la pau, del treball y de la llibertat.

**

No han assistit à las mateixas ni reys, ni embaixadors de las potencias monàrquicas.

Millor que millor, perque mentres la grandesa del poble republicà s' ha posat en evidència, ha quedat patent un fet important.

Això es: que certs personatges ja no serveixen de res... ni de figures decorativas.

**

Un sol fet desagradable vingué à perturbar momentàniament las expansions del poble francès.

Quan lo president de la República s' dirigia à Versalles, un subjecte disparà un revòlver contra M. Carnot. La bala passà rossantli lo cap. Y ans de que pogues disparar lo segon tiro, sigué detingut per la multitut indignada, salvantlo la guardia del president de una mort segura.

**

L' autor del disparo alegà que no volia matar al president sinó cridarli l' atenció, per considerar-se víctima de la miseria y de la injusticia.

S' anomena Perrin y es un intelis. Hi ha qui suposa que té las facultats mentals perturbades.

De tots modos l' acte servi per acreditar y posar de relleu, las generalis simpatias que gosa à Fransa l' ilustre president de la República.

Fa pochs dias lo ciutadà benemerit, català ilustre y sagasti incondicional, va reunir als diputats provincials y à Corts que conta en lo número dels seus amics, además de algunas altres personas afiliadas al seu bando.

Lloch de la reunio: las cases consistorials.

Apesar de que D. Francisco no ocupa la casa gran com à jefe dels fusionistes, sinó com à arcalde de Barcelona; y à pesar de que en la primera qualitat sosté 'l seu partit un cassino à la Plaça Real, ell, per darse tò, emplea per actes de partit un edifici qu' es propietat del poble de Barcelona.

Si al menos giressin d' esquina las estàtuas de Fivaller y de D. Jaume, no veurián aqueixas monstruositats.

CARTAS DE FORA —A Cervià, població d' escàs veïnat de la província de Girona, enclavada en una comarca ahont predominan los elements carlistas, ha donat una nova prova de son proverbial espíritu democràtic, celebrant una reunio à la qual assistí la gran majoria dels habitants y constituint ab lo concurs dels reunits un Comité republicà històric, adicte à la política de Castelar. Després de la constitució del Comité s' pronunciaren eloquents discursos. L' exemple de Cervià mereix esser seguit pels elements republicans de tots los pobles de Catalunya.

Es escandalós lo que passa à Juneda ab lo reparto dels consums. Allà no 's té en compte la major ó menor riquesa dels contribuents, ni si tenen més ó menos familia, sino si son amics dels de l' olla ó adversaris d' ells. Las reclamacions entaulades contra tal abús, quedan desatadas, de manera que 'ls perjudicats no tenen més remey que acudir à la prempsa per cridar l' atenció de las autoritats superiors de aquella província.

Lo rector de Sant Hilari Sacalm va tenir la barra de dir que las noyes que freqüentan los balls quan se casan ja saben lo perqué, com si al ball haguessen de perdre alguna cosa. Diu ademés que las que vulgan casarse vajan à trobarlo à n' ell, qu' ell ho arreglarà tot. Es dir: lo tal rector voldria convertir la rectoria en una especie de agència matrimonial. Es lo que faltava veure.

Per contraure mérits, un cert mestre de capella de Sant Feliu de Guixols ensenyà à alguns noys de bonas cases cansans apropiades pera fer la sarsuela titulada *El mes de Maria*, y à si de confeccionar los trajes dels xicots se reuneixen bon número de beatas batxilleres fent correr las estisoras més de lo que seria convenient à expensas dels que no van à la iglesia à enganyar, ni à fer negoci. A las tals senyoras se 'ls pot donar un bon consell: «Ans de parlar de l' honra agena repassin la propia, puig de no ferho axis no fora extrany que 'ls impios las hi apliquesssen la pena del Talió.»

Joanet maco, vicari de Alella, en lloch d' ensenyar la doctrina als noys, s' entreté à dir mal del professor laich de la població, afirmant qu' es capás de ferlo callar. Lo professor en vista d' això va retar-lo a sostener una discussió pública, y 'l vicari va ficarse la llengua... à la boca, diuent que això de retar fa molt criatura. Lo que fa criatura es amenassar de lluny y escorrers quan arriba l' hora d' ensenyar la cara. —Las monjas de la mateixa població fan cantar à las noyes los següents versos: «Al carrer de la Quisca —una escola n' hi ha— que 'n diuhen escola laica— plena de dimonis— per fora y per dins— que 'ls venen à xavo— pels porchs mallorquins. —Ab aquest modelo de discussió y de poesia no hi ha que dir si las noyes de Alella que freqüentan l' escola de las monjas sortiran ben enllustrades.

BARULLO Y RELIGIÓN.

DESPRES dirán que nosaltres som una colla de saragaters y que 'ls catòlichs son tots gent d' ordre! Ja veuen lo que ha passat á Madrid, en una de les funcions del famós Congrés catòlic. Se tractava de solemnizar no sé qué en la iglesia hont han celebrat las sessions, y per ferlo ab totes las reglas del art, van contractar á Gayarre, porque cantés quatre corsets ben piadosos y recreés las candorosas orellas de la distinguida y morigerada concurrencia de bisbes, sacerdots, escolapios, seminaristas, nobles, senyoras y demés familia.

Los días en que no més predicava en Pidal ó en Menéndez Pelayo, lo públich era bastant uumerós, pero tot ab tot encare s' hi cabia. Al cap y al últim se tractava únicament de sentir unes quantas frasses ben ditas, veure uns quants moviments de mans fets ab certa gracia... y agafar gana per dinar.

Pero *predicant* en Gayarre ja era un' altra cosa. ¡Ja ho crech! Sentir un tenor que al teatro costa un duro! ¡Y allí de franch! ¡tira peixet!

Los catòlichs, que encara que no ho sembli son personas de gust... y aficionadas á gangas, van abocarse com un sol home—com una sola dona—al temple del Senyor, y sense respectar la santitat de la casa, van invadir lo local, passant per sobre de les consideracions y dels municipals que guardavan la porta.

Y com que d' arros no n' hi ha per tots los que 'n volen y á las iglesias, per grans que sigan, no hi cab tohom, va omplirse de tal manera 'l temple, que al presentarse en Gayarre per fer la sèva feyna, no va poguer entrar.

Y aquí del ordre y la compostura catòlica.

—Deixéulo passar!—cridaven los que ja eran á dins.

—No volém que passi!—replicavan los que eran á fora.

—Es que l' home ha de cantar!—exclamavan los primers.

—Es que no volém que canti!—responian los segóns.—

Ja que nosaltres no l' podem sentir, que no 'l senti ningú.—

Lo resultat va ser que 'l gran tenor, en efecte, tingué de tornársens á casa, y que la gent que hi havia á la iglesia, després d' una arenga de 'n Pidal recomenatlos la cordura, va desfilar tota motxa cap al carrer, veyent desbaratada la funció.

¿Qué tal? ¿No es veritat qu' es bonich y edificant aquest motxí dintre una iglesia?

En l' últim número deya jo que no sabia si 'l Congrés de catòlichs acabaria en una fonda. ¡Ben lluny estava de figurarme que per poch acaba en la casa de socorro!

¡Los senyors catòlichs, los apòstols de las bonas formas y de la quietut, armant barullo! ¡Y ahónt! já missa! ¡en un lloc de reculliment, de meditació, de penitenci!

Ja sé lo que 'm dirán, per taparme la boca:

—Es que ha de saber y entendre que ningú sab si 'ls que van moure aquesta saragata eran catòlichs. ¿Qui li diu á vosté que no eran persones sense creencias, que únicament anavan á la iglesia per sentir cantar?

Es la cansó de sempre. Una iglesia es plena: si tot va bé, los que omplen la iglesia son tots gent piadosa y catòlica; si hi ha algún xibarri, es perque a missa també hi va gent escandalosa que no du altre propòsit que desacreditar la religió.

Si lo de Madrid no hagués passat, los diaris del gremi l' endemà haurien dit:

«Ahir, ab assistència d' un públich immens que patencia les catòlicas conviccions del nostre poble, tingué lloch la anunciada solemnitat, en la que en Gayarre... etc., etc.»

Pero com que hi va haver barullo, los periódichs clericals s' escapan per la tangent y diuhen:

«Ahir, una colla de enemichs de la religió, van promoure un escàndol, obligant á suspender la festa en la que Gayarre... etc., etc.

La veritat, un'hom, davant de semblant confusió, s' troba sense sapiguer qué dir.

Y 'l única conseqüència que se 'n treu, es que anar á missa es molt exposat, perque si un no es catòlic poden judicarlo per tal y si ho es poden considerarlo com enemic de lo religió.

Ja tenia rahó aquell pare que deva al seu fill:

—Noy, no vajis á missa, que podrían pèndret per altre.

FANTASTICH

LA DOTZENA DE 'N MAÑÉ.

Lo vell director del Brusi es un prossista aixerit, un moderat de *trastienda*, un polemista atrevit, un català dels més hábils en escriure 'l castellà; pero en canvi té un defecte: no sab gens igens de contá!

L' altre dia, tal vegada pensant que ho faria bè, va embrancarse en unes sumas bastant difícils de fè.

Nada menos que buscava trobá 'l número total dels espanyols que desitjan lo sufragi universal.

No sé si va ferho ab llapis ó si ho va contá ab los dits; lo cert es que va fè uns comptes pasmosament divertits.

¡Quants amants del tal sufragi dirian que va trobar?

¡Mitj millo! ¡cent mil! ¡cincuenta!

¡Avall! ja poden baixar.

En la numerosa massa dels ciutadans espanyols,

apenas n' hi ha... una dotzena! ¡No es vritat que té bemols?

¡Dir que 'ls que volen y esperan lo sufragi desitja no arriban siquiera á dotzena! ¡dotzena! ¡quina atrocitat!

Senyor director del Brusi, escolti, vinguins aquí: ¿com los ha fet aquests comptes per venirli á sorti així?

¡Cóm s' ho ha arreglat? ¡de quin modo ha fet l' averiguació dels amics que tè 'l sufragi, dels que 'l volen y 'ls que no?

¡Que anava de casa en casa reclamant lo nò o lo si?

¡Que escribia á las provincias demandant resposta aquí?

¡A tohom ha anat á veure? ¡á tohom ha interrogat?

Si acás, sàpiga que encare á mi no m' ha preguntat.

Y jo, senyor veterano,

si bè en rigor no soch ré,

respecte a ser fill d' Espanya, ho soch igual que vosté.

Lo que hi ha es que al fè 'ls seus comptes ha anat tan atolondrat.

que 'l descuyt que jo li accuso molts també li han observat.

Al llegir la sèva suma,

vaig preguntar al meu barbè:

—Li ha fet alguna consulta sobre això 'l senyor Mañé?

Y 'l barber va contestarme,

entre sonrient y enfadat,

que 'l bon director del Brusi

no l' havia consultat.

Hi seguirà fent la pregunta

al sastre, al meu sabater,

als vehíns de prop de casa,

á casi tot lo carrer

y ni una sola persona

ini una sola n' he trobat!

que m' haja dit:—En efecte,

en Mañé m' ha consultat.—

¡Ho veu, simpàtic diarista?

¡Cóm redimontri pot dí

lo de la dotzena escassa

si ha fet los comptes així?

Que 'ls seus dotze amics van contra

del sufragi ja es segú:

pero ¿y 'ls que jo li cito,

digui, que no son ningú?

Déu me 'n guart de propassarme

fent sumas de mala fè

per enganyá als que 'm llegeixen:

això ho deixo per vosté.

Pero casi li asseguro

sense por de quedar mal,

que 'l compte de la dotzena

es un bunyol colossal.

Fundantme en això, l' invito

á que quan tinga un moment,

rectificui aquesta ofensa

contra 'l yuyté manament.

Fins li admeto una rebaixa,

á expensas de la vritat:

pero, home, ini una dotzena!

¡No sigui tan' agarrat!

¡Que no sab que 'l dir mentidas

es pecat, quan se fa exprés?

Cóntiho, cóntiho ab més calma

y veurà com son molts més.

Y ab motiu de aquesta intentona s' ha sabut que Cadiz, una ciutat decadent que va perdent cada dia la sèva importància comercial, té un cabildo catedral que conserva en caixa la friolera de 40,000 duros.

* * *

La tendència del clero sempre ha sigut la mateixa.

Recullir diners, treurels de la circulació, y evitar aixis que corrent de mà en mà donguin ocasió de pecar als fiels catòlichs.

Perque la riquesa ha sigut sempre la mare de tots los vics... Per xo la gent de iglesia procura acapararla... perque si ells se senten tentats y cauen, tenen sempre a dos passos lo purificador safreig de la confessió.

Lo ministre de Marina ha proposat al govern l' abandono de la colònia de Rio de Oro.

Verdaderament: no hi ha necessitat de que siguém tan richs.

Per riu d' or verdader ja 'ns basta 'l pressupost del ministeri de Marina.

* * *

Com á detall servirà un fet.

Al arsenal del Ferrol s' està construint un barco y se 'n està armant un altre, feyna que fa molt temps que dura, y durarà tot lo possible.

Ara bé ¿quants empleats diríen que té l' Estat per intervenir y portar los comptes de aquests dos barcos?

¿Deu? ¿Vint? ¿Trenta? ¿Quaranta? ¿Cinquanta? Vaja, no, encare no s' hi afinan.

L' Estat sosté per aquestas operacions 255 empleats,

que cobran de sou uns dos milions de rals.

Casi puja més lo personal per portar los comptes que 'l que 's dedica á construir los barcos.

Lo despilfarro 'ns assola: es la corrent que domina... ¡Vegin si cap més marina pot competir ab la espanyola!

Una frasse del periódich de Rochefort, que val la pena de consignar-se:

«Boulanger, despullat del seu uniforme no es més que un maniquí.»

Al últim sembla que 'l coneixen.

Es en efecte un ninot.

Y lo més trist es que 'ls jesuitas s' encarregan de ferlo ballar.

Diu el *Bobo de Coria*:

«El marqués de Olérdola convocarà solemnement al parti fusionista de Barcelona.»

Solemnement! Francament:

l' adverbi passa de ralla, que 'l marqués, fins quan badalla badalla solemnemente.

Bén mirat, los bisbes del Congrés catòlic van obrar molt santament suprimint las cantades religiosas del tenor Gayarre en vista del escàndol promogut dintre y fora de la iglesia.

Perque hauria pogut succeir un escàndol encare major.

Y es qu' en Gayarre, al veures rodejat de tants bisbes, en lloc d' entonar un *Te Deum*, hagués cantat sense donar-se 'n compte l' acte primer de l' *Africana*.

Rebut pèl correu:

A un regidor dels de manya que sab pintar la cigonya cosa vulgar aquí á Espanya!

D. Pere va dirli ab manya:

—Es vosté un poca-vergonya.

Més com tè 'l fetje de roca al sentir això replica:

—Es favor que no 'm pertoca:

Tohom diu que no 'n tinch mica y vosté diu que 'n tinch poca.

P. T.

Tenen present aquell màrtir del Tonkin, quals restos mortals van ser desembarcats á Barcelona, pera ser expeditis á Asturias?

Donchs ja hi ha qui assegura que han fet un miraclet.

Aixís ho afirma al menos lo següent telegrama:

«Excmo. Sr. Obispo, Oviedo.—Curació milagrosa de un niñ por intercesión del màrtir Sampedro. Dese publicidat.—El prior de Palencia.»

La CAMPANA contribueix á la publicitat solicitada.

Que corri la notícia, que corri.

FILOXERA ALEMANA.

No n' hi ha prou ab las trifulcas
que 'l govern nos fa passar

que venen á envenenarnos
los productes alemanys.

Y totas las nacions de Europa, fins las més enemigas de la República, filla legítima de aquell matrimoni, més d' hora ó més tart, al últim han saborejat los confits de la boda.

Per això la celebració del centenari de la reunió dels Estats generals, es una festa que interessa á la humitat.

Ha comensat lo derribo de las naus laterals del Palau de la Industria.

De què li servi 'l volar, si ja li tallan las alas?

Cuidado D. Francisco, que á vosté també poden aixelarlo!

Aixelar al ciutadá benemerit! Pero si d' alas no 'n té.

—No té alas, es veritat; pero té patillas!

Los Jochs Florals, podrian pendre 'l nom de Jochs espinals.

Perque las flors son lo de menos... y hasla sembla que s' han musigat; no quedant d'ellas més que las punxas.

La festa del diumenge passat sigué una manifestació catalanista de les més acentuadas. No se sentiren sinó crits de guerra contra la centralisació y la tendencia absorbent dels castellans.

Els poetes deixen les joguines á recó é s' exerceixen en les guerres é batalles.

Ya no estan per nines, sinó per sabres, per carrabines á pistoles.

De manera que han canviat de arrel los articles de la quincalleria floralesca.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA.—Ma-ro-ma.
2. ANAGRAMA.—Fulla-Llufa.
3. TRENCÀ-CLOSÇAS.—Lo plor de la madrastra.
4. GEROGLÍFICH.—La grossa te dotze dotzenas.

Han endavatinat las 4 solucions Eudalt Sala y V. LL. N.: han endavinatades 3 Un Llorito, Macadam y Joseph Porter; 2 Tres Toreros, Un Forner, Un Llagostí y Quatre burots; y 1 no més K. Novas del K. Stell y E. Nualart y Casas.

ENDEVINALLAS

XARADA.

—Tot, qu' ets hermosa—va dirme així
l' hereu de casa—de un tal Magí

—Y tú, minyona—vas pendreho bé?
—Sí, prima-prima...—T' estima?—A fé!
Una dos-prima—que m' dedicá,
tres Tot per títul—li va posá.

G. DE ACUÑA.

ANAGRAMA.

Vam trobá un dia un dragó
en la masia de 'n Gual
y la Tot lo vā total
clavantli un cop de bastó.

J. USÓN.

TRENCA-CLOSÇAS.

ADELA CAMALÍ.

REUS.

Formar ab aquestes lletras lo títul de un drama castellà.

CAFÉ Y COPA.

ROMBO.

Sustituir los pichs ab lletras que llegidas diagonalment d' esquerra á dreta dongan la mateixa paraula en cada ralla y la mateixa lletra en cada una, llegintlas de dreta á esquerra. Y llegidas vertical y horizontalment dongan la primera una consonant; 2.ª, comestible: 3.ª, en las vias ferebras: 4.ª objecte de cuyna; 5.ª, planeta: 6.ª, membre de auzell: 7.ª, adjectiu sinónim de fluir; 8.ª, una carta y 9.ª, una lletra.

L. J. TERRI.

GEROGLÍFICH.

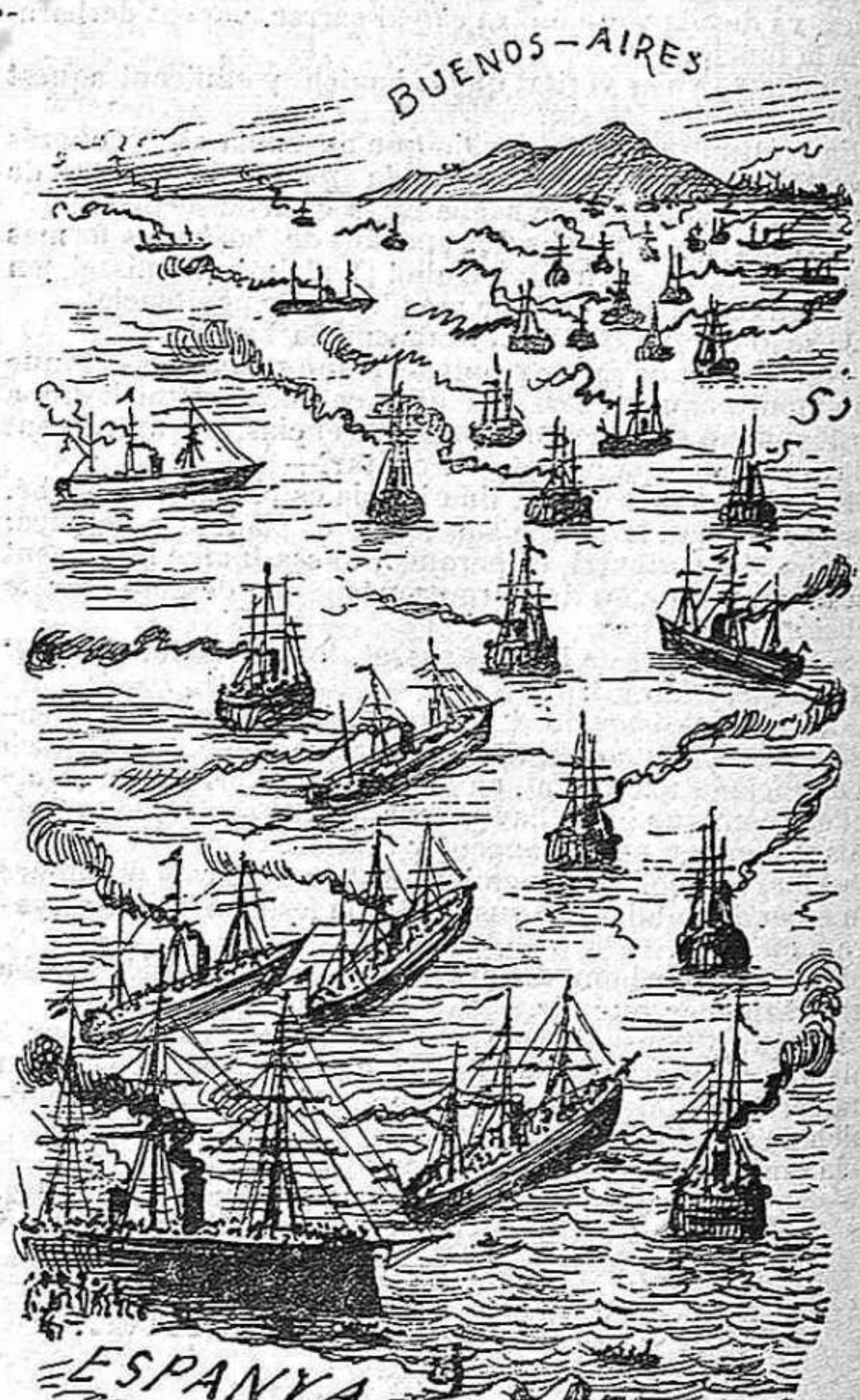
..	—	f
I	I	
+		
B		
VI		

F. GRANÉ.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Tres Toreros, Pacarín, Un Llagostí, P. Conca, F. Cirla, Cap de Carabassa, Satrot, Progressista de Sant Climent, Noy de la Bel. J. V., Dos pescadors, Sucres, Emilio D., Joseph Pep y G., Quatre cuisins, Un Forner, P. Sala, Fumets, J. Pujadas, R. Costa, V. Andrés, Ania C., Pare Mare y Fill, Picaportas, G. y C. Condal, A. Bánus, R. Xala, G. Casas, Un Dragó y Reus, Paris y Londres.—Lo que 'ns envian no fa per casa.

Ciutadans Quatre burots, Marangy, Un Liberal, A. F., Oralize Ugudei, J. Criquet, Maginet Petit, May Menjís, J. Uson, J. Alamaliv, Joseph Terri, J. T. Anguila, E. Nualart Casas, C. Barral, Busa-tripes, Grabat tendre, K. Novas del K. Stell, Ratoli, F. Rojas, J. Moret, Aguilera, Café y Copa, Eudalt Sala, y K. Stelar.—Insertarén alguna cosa de lo que 'ns envian.

Y entre unas coses y altras
lo que toca als espanyols
no 'ns quedará altre recurs
que ananse 'n al altre mon.

Ciutadans C. B. (Suria): Es necessari que s' expliqui mes clar, coisnant los sets ab precisió, que d' altra manera no l' acabém d' entendre.—P. Talladas: Insertaré molta part de lo que 'ns envia.—Picio Adam y C.: Sobre ser la poesía poch nova, lo final té un perfum que no 'ns agrada.—R. Boura: Ben versificada ho està; però 'l final ó no es epigramatich o es massa vert.—Fandillets: A la seva pregunta responden afirmativament. No podem aprofitar més que una mudanza.—Paella y C.: Lo logogrifa es massa llarg.—F. Ciria: La idea està bé; però tot ab tot es incorrecta.—A. Llimoner: Envihi alguna altra cosa, que lo de questa setmana ho trobem adonetat.—F. S. (Cardona) No l' entenem.—A. Badia: Va bé.—Ll. Salvador: La poesia hé, menos una estrofa: lo sonet coixéja molt.—I. Llesamí: 'L que no va ab ninot pot aprofitarses: los demés no filan.—J. Staramsa: En la xarada hi ha alcuna equivocació: repassila.—E. Vilaret: Los sonets al pél.—Pepet Ros y Pi: No té forma literaria.—P. Brot: Pot aprofitarse una intima; lo demés fluixeja.—J. Tarré y R. També es fluixet lo que 'ns envia vosté.—E. Sala: Aceptém los dibuixos y 'n publicarem alguns; pero no tinga impaciencia.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 22.